

Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem
Georgikon Campus
Kertészmérnök BSc

Vizsgálatok ribiszke génbankban

Belső konzulens:	Dr. Varga Jenő tudományos főmunkatárs
Készítette:	Kustos Norbert RPU3HC nappali tagozat
Intézet/Tanszék:	Kertészettudományi Intézet

Készthely

2023

Tartalmi összefoglaló

Az utóbbi évtizedek során a feketeribiszkének az üzemi termesztése során egyre több új fajta került bevezetésre, míg a régebbi fajták hanyatlásnak indultak, és végül háttérbe szorultak vagy lecserélődtek. Azok a fajták, melyek kiszorultak a termesztésből, nem feltétlenül az alacsony termésátlaguk vagy a betegségekkel való fogékonyságuk miatt kerültek kivonásra a köztermesztésből, hanem gyakran azért, mert a külföldi fajták kevésbé terjedtek el, így ismeretlenek maradtak.

A 2022-ben végzett kutatásaimat a MATE KERTI GYKK Fertődi kutatóállomásának sírdombi génbanki ültetvényében végeztem. Céлом az volt, hogy összehasonlítsam öt régebben termesztett fajtát egy jelenleg üzemi termesztésben lévő fajtával annak érdekében, hogy megértsük, miért kerültek kivonásra a korábban ismert fajták a hazai termesztésből, és hogy érdemes lehet-e újra termesztésbe venni őket.

A mérések eredményei alapján megállapítottuk, hogy két hazai fajta, a 'Boskoop Giant' és 'Silvergieter F.59', alacsony termésátlaguk, öntermékenyülési problémáik és a betegségekre való fogékonyságuk miatt szorultak ki a termesztésből. A két lengyel fajta, a 'Tiben' és 'Tisel', jelentős különbségeket mutattak egymáshoz képest. Míg a 'Tiben' egy kisebb terméshozamú, de kompaktabb és sűrűbb fajta volt, addig a 'Tisel' magasabb hozamú, kevesebb hajtással rendelkező fajta. A kísérleteim során a legjobb eredményeket az 'Ödemin' mutatta, amely a kontroll fajtát meghaladta mind termésminőségben, mind -méretben. Bár kevés hajtással rendelkezik közepes regenerálódóképessége miatt, megfelelő gondozással ez a hiányosság korrigálható.

Összegezve a mérések eredményeit, a vizsgált fajták közül, termesztésbe vonni az 'Ödemin' és a 'Tisel' fajtát javaslom leginkább, de egyiket sem a kontroll, az 'Oteló' lecserélésére. A nemesítés fejlődéséhez hozzájárul az új fajták megjelenése, de a régebbi fajták eltűnése is. A vizsgált tételek a nemesítési munkákhoz értékes génforrást tartalmaznak.